

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1337/2008,**annettu 16 päivänä joulukuuta 2008,****rahoitusvälineen perustamisesta elintarvikkeiden jyrkkään hinnannousuun liittyvää nopeaa toimintaa varten kehitysmaissa**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 179 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽¹⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Elintarvikkeiden hintavolatiliteetti on saattanut monet kehitysmaat ja niiden väestön erittäin vaikeaan tilanteeseen. Elintarviketriisi yhdessä rahoitus- ja energiakriisin sekä ympäristön tilan huonontumisen kanssa uhkaa ajaa sadat miljoonat ihmiset äärimmäiseen köyhyyteen, nälänhätään ja aliravitsemukseen ja edellyttää suurempaa yhteisvastuuta kyseisten väestöryhmien kanssa. Kaikista elintarvikemarkkinoiden näkymiä koskevista tiedoista voidaan päätellä, että elintarvikkeiden suuri hintavolatiliteetti voi jatkua tulevina vuosina.

(2) Tästä syystä tällä asetuksella olisi perustettava Euroopan unionin nykyisiä kehityspolitiikan välineitä täydentävä rahoitusväline elintarvikkeiden hintavolatiliteetista johtuvaan kriisiin liittyvää nopeaa toimintaa varten kehitysmaissa.

(3) Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien, Euroopan parlamentin ja komission 20 päivänä joulukuuta 2005 hyväksymässä kehityspolitiikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa ⁽²⁾ todetaan, että Euroopan yhteisö, jäljempänä "yhteisö", toimii edelleen elintarviketurvan parantamiseksi sekä kansainvälisellä että alueellisella ja kansallisella tasolla, mitä tavoitetta myös tällä asetuksella olisi edistettävä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 4. joulukuuta 2008 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston päätös, tehty 16. joulukuuta 2008.

⁽²⁾ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien, Euroopan parlamentin ja komission yhteinen julkilausuma Euroopan unionin kehityspolitiikasta: "Eurooppalainen konsensus" (EUVL C 46, 24.2.2006, s. 1).

(4) Euroopan parlamentti antoi 22 päivänä toukokuuta 2008 päätöslauselman elintarvikkeiden hintojen noususta Euroopan unionissa ja kehitysmaissa ja kehotti neuvostoa varmistamaan, että kaikki elintarvikkeisiin liittyvät kansalliset ja kansainväliset politiikat, joilla pyritään turvaamaan oikeus ravintoon, ovat johdonmukaisia.

(5) Kokouksessaan 20 päivänä kesäkuuta 2008 Eurooppa-neuvosto toisti olevansa vahvasti sitoutunut saavuttamaan yhteisen julkista kehitysapua koskevan tavoitteensa, joka on 0,56 prosenttia BKT:stä vuoteen 2010 mennessä ja 0,7 prosenttia BKT:stä vuoteen 2015 mennessä neuvoston 24 päivänä toukokuuta 2005 antamissa päätelmissä, Eurooppa-neuvoston 16 ja 17 päivänä kesäkuuta 2005 antamissa päätelmissä ja kehityspolitiikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa todetun mukaisesti.

(6) Todettuaan 20 päivänä kesäkuuta 2008 antamissaan päätelmissä, että elintarvikkeiden korkeat hinnat vaikuttavat vakavasti maapallon köyhimpien tilanteeseen ja vaarantavat kaikkien vuosituottavuuksien saavuttamisen, Eurooppa-neuvosto hyväksyi vuosituottavuuksien kehitystavoitteita koskevan EU:n toimintaohjelman, jossa todetaan, että EU on sitoutunut YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestön (FAO) elintarviketurvaa käsittelevässä korkean tason konferenssissa 5 päivänä kesäkuuta 2008 hyväksymän julistuksen, jäljempänä "FAO:n konferenssin julistus", mukaisesti edistämään maailmanlaajuisia elintarvike- ja maatalouskumppanuutta ja haluaa olla merkittävä tavalla apuna rahoitusvajeen korjaamisessa vuoteen 2010 mennessä maatalouden, elintarviketurvan ja maaseudun kehittämisen alalla.

(7) Eurooppa-neuvosto totesi myös, että tähän pyrkimykseen liittyen Euroopan unioni edistää koordinoitumpia ja pidemmän aikavälin kansainvälisiä toimia tämänhetkisen elintarviketriisin ratkaisemiseksi, erityisesti YK:ssa ja kansainvälisissä rahoituslaitoksissa, ja että se pani tyytyväisenä merkille, että YK:n pääsihteeri on perustanut maailmanlaajuisia elintarviketriisiä käsittelevän korkean tason työryhmän, ja ilmaisi päättäneensä vakaasti tehdä oman osuutensa FAO:n konferenssin julistuksen täytäntöönpanossa. Tältä osin korkean tason työryhmä on hyväksynyt kattavan toimintakehityksen, ja kansainväliset ja alueelliset järjestöt ovat käynnistäneet omia aloitteitaan; Eurooppa-neuvosto totesi myös, että Euroopan unioni tukee vahvaa

toimintaa maataloustuotteiden tarjonnan osalta kehitysmaissa ja myöntää erityisesti tarpeelliset varat maataloustuotannolle sekä avustaa markkinaehtoisten riskinhallintavälineiden käytössä sekä lisää merkittävästi tukeaan julkisille ja yksityisille investoinneille, jotka kohdistuvat maatalouteen, ja yleisemminkin kannustaa kehitysmaita kehittämään parempia maatalouspolitiikkoja, erityisesti elintarviketurvan tukemiseksi ja alueellisen yhdentymisen vahvistamiseksi, ja että Euroopan unioni ottaa myös käyttöön varoja rahoittaakseen elintarvikeavun lisäksi turvaverkkoja köyhille ja heikossa asemassa oleville väestöryhmille.

- (8) Elintarvikkeiden korkeiden hintojen vaikutusten ja syiden korjaaminen vaatii hyvin suuria taloudellisia ja aineellisia resursseja. Koko kansainvälisen yhteisön olisi osallistuttava toimiin, ja yhteisö aikoo osallistua niihin omalta osaltaan. Eurooppa-neuvoston kokouksessa 20 päivänä kesäkuuta 2008 pantiin tyytyväisenä merkille komission aikomus esittää nykyisten rahoitusnäkymien puitteissa ehdotus uudeksi rahastoksi maatalouden tukemiseksi kehitysmaissa.
- (9) Yhteisön toimintastrategialla olisi erityisesti pyrittävä voimakkaasti siihen, että kehitysmaiden maataloutta kannustetaan lisäämään tarjontaa lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä, ja samalla merkittävästi vähennettävä elintarvikkeiden hintavolatiliteetin kielteisiä vaikutuksia näiden maiden köyhimpiin väestönsiin. Tarjontaan kohdistuvat toimet ovat myös yhteisön edun mukaisia, sillä niillä voidaan lievittää maataloustuotteiden hintoihin nykyisellään kohdistuvia paineita.
- (10) Yhteisöllä on käytettävissään useita pitkän aikavälin kehitysapuvälineitä ja varsinkin kehitysyhteistyön rahoitusvälineen perustamisesta 18 päivänä joulukuuta 2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1905/2006 ⁽¹⁾ sekä Euroopan kehitysrahasto, jäljempänä "EKR", josta annetaan virallista kehitysapua Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioille (AKT) ja merentakaisille maille ja alueille; näiden välineiden ohjelmasuunnittelu on hiljattain saatettu päätökseen tukikelpoisten maiden ensisijaisten keskipitkän ja pitkän aikavälin kehitystavoitteiden mukaisesti. Näiden välineiden ohjelmasuunnittelun laajamittainen muuttaminen lyhytaikaisen kriisin vuoksi vaarantaisi kyseisten maiden osalta

noudatettavien kehitysstrategioiden tasapainon ja johdonmukaisuuden. Yhteisöllä on käytettävissään myös humanitaarisesta avusta 20 päivänä kesäkuuta 1996 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1257/96 ⁽²⁾ ja vakautusvälineen perustamisesta 15 päivänä marraskuuta 2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1717/2006 ⁽³⁾.

- (11) Nämä välineet ovat kuitenkin vuonna 2008 jo täysimääräisesti käytössä tai niiden käyttö on jo mahdollisuuksien rajoissa kohdennettu uudelleen elintarvikkeiden hintavolatiliteetin kielteisten vaikutusten lievittämiseen kehitysmaissa. Tähän on myös vähäiset mahdollisuudet vuonna 2009, mutta se ei kuitenkaan läheskään riitä tarpeisiin.
- (12) Tästä syystä on välttämätöntä perustaa erillinen rahoitusväline, jolla täydennetään olemassa olevia ulkoisen rahoituksen välineitä, sekä hyväksyä kiireelliset ja täydentävät toimenpiteet, joilla lievitetään nopeasti nykyisen elintarvikkeiden hintavolatiliteetin seurauksia kehitysmaissa.
- (13) Tämän asetuksen nojalla annettavaa apua olisi hallinnoitava siten, että lisätään elintarvikkeiden tarjontaa paikalliselle väestölle.
- (14) Rahoitusvälineestä rahoitettavilla toimenpiteillä olisi autettava kehitysmaita parantamaan maatalouden tuottavuutta seuraavina satokausina, autettava näiden maiden ja niiden väestön välittömien tarpeiden nopeassa täyttämisessä ja aloitettava toimet, joita tarvitaan elintarviketurvaa horjuttavien tilanteiden uusiutumisen estämiseksi mahdollisuuksien mukaan, sekä lievitetävä elintarvikkeiden hintavolatiliteetin maailmanlaajuisia vaikutuksia maapallon köyhimpiä, pienviljelijöitä ja myös eurooppalaisia kuluttajia ja viljelijöitä hyödyttävällä tavalla.
- (15) Tässä asetuksessa säädetty toimenpiteet ovat perusluonteeltaan sellaisia, että niiden rahoitus edellyttää tehokkaita, joustavia, avoimia ja nopeita päätöksentekomenettelyjä ja kaikkien asianomaisten toimielinten hyvää yhteistyötä.
- (16) On varmistettava johdonmukaisuus ja jatkuvuus lyhyen aikavälin toimenpiteiden, joiden tarkoituksena on helpottaa elintarvikkeiden jyrkästä hinnannoususta ja/tai hintojen volatiliteetista kaikkein suurimmin ja vakavimmin kärsiviä väestönsiä, ja rakenteellisiin uudistuksiin tähtäävien toimenpiteiden välillä, jotta voidaan estää nykyisen elintarvikekriisin uusiutumien.

(1) EUVL L 378, 27.12.2006, s. 41.

(2) EYVL L 163, 2.7.1996, s. 1.

(3) EUVL L 327, 24.11.2006, s. 1.

- (17) Yhteisön taloudelliset edut on suojattava Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 ⁽¹⁾, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 ⁽²⁾ ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ⁽³⁾ mukaisesti.
- (18) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.
- (19) Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽⁴⁾ mukaisesti.
- (20) Kehitysyhteistyön eri rahoitusvälineitä ja tätä rahoitusvälinettä sovelletaan siten, että yhteistyön jatkuvuus ei katkea etenkin hätäavun ja keski-pitkän ja pitkän aikavälin yhteistyön välisessä siirtymävaiheessa. Tämän asetuksen tulisi sopia yhteen sellaisen pitkän aikavälin strategian kanssa, jolla edistetään kehitysmaiden elintarviketurvaa niiden omien tarpeiden ja suunnitelmien pohjalta.
- (21) Tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden tehokkuuden varmistamiseksi ja toimenpiteiden kiireellisyyden vuoksi tämän asetuksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan,

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden edunsaajia ovat kehitysmaat, sellaisina kuin Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön kehitysapukomitea (OECD/DAC) ne on määritellyt, ja niiden väestö jäljempänä esitettyjen säännösten mukaisesti.

Nämä toimenpiteet vahvistetaan 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen. Toimenpiteillä rahoitetaan aloitteita, joilla tuetaan tämän asetuksen tarkoitusta ja tavoitteita.

3. Jäljempänä olevan 4 artiklan 1 kohdan nojalla tukikelpoisten tahojen toteuttamia toimintaohjelmia laadittaessa kuullaan, aina kun se on mahdollista, kansalaisyhteiskunnan järjestöjä, ja kyseiset järjestöt osallistuvat tästä rahoitusvälineestä rahoitettujen hankkeiden täytäntöönpanoon.

4. Tämän asetuksen hyödyn ja vaikutuksen optimoimiseksi voimavarat keskitetään vain joihinkin ensisijaisen tärkeisiin kohdemiin, jotka valitaan liitteessä vahvistettujen perusteiden mukaisesti yhteistyössä muiden avunantajien ja kehityskumppaneiden kanssa ottaen huomioon asiaa koskevan tarvearvioinnin, jonka erikoistuneet ja kansainväliset järjestöt kuten YK-järjestelmään kuuluvat järjestöt asettavat saataville kumppanimaita kuullen.

5. Jos toteutettava ohjelma on alueellinen tai rajatylittävä, yhteisön avun johdonmukaisuuden ja tuloksellisuuden varmistamiseksi voidaan päättää 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen, että kyseisen ohjelman edunsaajina voivat olla myös kyseiseen alueeseen kuulumattomien kehitysmaiden väestö.

6. Kun tukea on tarkoitus antaa kansainvälisten järjestöjen, mukaan luettuina alueelliset järjestöt, toteuttamiin toimenpiteisiin, tällaiset järjestöt valitaan 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen sen perusteella, mitä lisäarvoa ja suhteellista etua ne voivat tarjota ja minkälaiset valmiudet niillä on toteuttaa nopeasti ja tehokkaasti ohjelmia, jotka vastaavat kohteena olevien kehitysmaiden erityistarpeita ja tämän asetuksen tavoitteita.

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

2 artikla

Tavoitteet ja periaatteet

1. Tämän asetuksen soveltamisalaa kuuluvan avun ja yhteistyön ensisijaisina tavoitteina on:

- saada aikaan myönteistä muutosta kohdemaiden ja -alueiden maatalouden tarjonnassa;
- tukea toimia, joilla lievitetään nopeasti ja suoraan elintarvikkeiden hintavolatiliteetin kielteisiä vaikutuksia paikalliseen väestöön elintarviketurvaa koskevien kokonaisvaltaisten tavoitteiden mukaisesti, mukaan lukien ravinnontarvetta koskevat YK:n standardit;

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Yhteisö rahoittaa toimenpiteitä, joilla pyritään tukemaan elintarvikkeiden hintavolatiliteettiin liittyvää nopeaa ja suoraa toimintaa kehitysmaissa pääasiassa hätäavun ja keskipitkän ja pitkän aikavälin kehitysyhteistyön välisessä vaiheessa.

⁽¹⁾ EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

- c) lujittaa maatalouden tuotantokapasiteettia ja maatalouden hallintoa toimien kestävyys- ja tehokkuus- ja laatu- ja ympäristö- ja elintarvikkeiden hintavolatiliteetin vaikutukset, jotta kohdemaat tai -alueet ja niiden väestöt saavat omien tarpeidensa, strategioidensa, ensisijaisten tavoitteidensa ja toimintavalmiuksiensa mukaisesti kohdennettua, yksilöllistä ja hyvin soveltuvaa tukea.

2. Lähestymistapa eriytetään sen mukaan, mikä on vastaanottajan kehitystilanne ja mitkä ovat elintarvikkeiden hintavolatiliteetin vaikutukset, jotta kohdemaat tai -alueet ja niiden väestöt saavat omien tarpeidensa, strategioidensa, ensisijaisten tavoitteidensa ja toimintavalmiuksiensa mukaisesti kohdennettua, yksilöllistä ja hyvin soveltuvaa tukea.

3. Tämän asetuksen mukaisesti tuettuja toimenpiteitä sovitetaan yhteen muiden välineiden, muun muassa asetuksen (EY) N:o 1257/96, asetuksen (EY) N:o 1905/2006 ja asetuksen (EY) N:o 1717/2006 sekä AKT-EY-kumppanuussopimuksen (¹) mukaisesti tuettujen toimenpiteiden kanssa siten, että yhteistyön jatkuvuus ei katkea, ja varsinkin hätäavun ja keski-pitkän ja pitkän aikavälin yhteistyön välisessä siirtymävaiheessa.

4. Komissio varmistaa, että tämän asetuksen nojalla hyväksyttävät toimenpiteet ovat tukikelpoisia maita tai kyseeseen tulevia maita koskevan yhteisön yleisen strategisen politiikkakehyksen mukaisia.

3 artikla

Täytäntöönpano

1. Yhteisön apu ja yhteistyö pannaan täytäntöön 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen tehdyillä päätöksillä, jotka koskevat 1 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tukitoimenpiteiden rahoittamista. Komissio esittää 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen hyväksytyn tämän rahoitusvälineen käyttöä koskevan kokonaissuunnitelman sekä luettelon 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista kohdemaista ja rahoituksen jakautumisen 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten tahojen välillä. Jäljempänä 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu komitea antaa kyseisestä kokonaissuunnitelmasta lausunnon 1 päivään toukokuuta 2009 mennessä.

2. Maakohtaiset erityisolosuhteet huomioon ottaen täytäntöönpanokelpoisia tukitoimenpiteitä ovat:

- a) toimenpiteet, joilla parannetaan maatalouden tuotantopäätösten, kuten lannoitteiden ja siementen, ja palveluiden saatavuutta kiinnittäen erityistä huomiota paikallisiin hankintamahdollisuuksiin ja saatavuuteen;
- b) turvaverkkotoimenpiteet, joilla pyritään ylläpitämään tai parantamaan maatalouden tuotantokapasiteettia ja

(¹) Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välillä Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitettu kumppanuussopimus (EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3).

turvaamaan kaikkein heikoimmassa asemassa olevien väestönsien, lapset mukaan lukien, perusravinnontarve;

- c) muut pienimuotoiset toimenpiteet, joilla pyritään lisäämään tuotantoa maakohtaisten tarpeiden pohjalta: mikroluotot, investoinnit, laitteet, infrastruktuuri ja varastointi sekä ammattikoulutus ja tuki maatalouden ammattiryhmille.

3. Kyseisten tukitoimenpiteiden täytäntöönpanossa noudatetaan Pariisissa kokoontuneen, avun tehokkuutta käsitelleen korkean tason yhdenmukaistamisfoorumin 2 päivänä maaliskuuta 2005 hyväksymää avun tuloksellisuutta koskevaa Pariisin julistusta, jäljempänä "Pariisin julistus", ja Accrassa kokoontuneen, avun tehokkuutta käsitelleen korkean tason yhdenmukaistamisfoorumin 4 päivänä syyskuuta 2008 hyväksymää Accran toimintasuunnitelmaa, jäljempänä "Accran toimintasuunnitelma". Siinä keskitytään elintarvikkeita tuottaviin pieniin ja keskisuuriin perheitiloihin, erityisesti naisten johtamiin, ja elintarvikekriisistä eniten kärsivään köyhään väestöön ja pyritään välttämään kaikenlainen paikallisten markkinoiden tai paikallisen tuotannon vääristyminen; maatalouden tuotantopanokset ja palvelut pyritään mahdollisuuksien mukaan hankkimaan paikallisesti.

4. Tämän asetuksen tavoitteet täyttävistä hallinnollisista tukitoimenpiteistä voidaan rahoittaa enintään kaksi prosenttia 12 artiklassa tarkoitettua määrää.

4 artikla

Tukikelpoisuus

1. Rahoitusta voidaan myöntää seuraaville tahoille edellyttäen, että niiden ohjelmilla edistetään tämän asetuksen tavoitteita:

- a) kumppanimaat ja -alueet sekä niiden toimielimet;
- b) kumppanimaiden hajautetut yksiköt kuten kunnat, maakunnat, departementit ja alueet;
- c) kumppanimaiden tai -alueiden yhteisön kanssa perustamat yhteiselimet;
- d) kansainväliset järjestöt, mukaan luettuina alueelliset järjestöt, YK-järjestelmään kuuluvat järjestöt, yksiköt ja erityisohjelmat, kansainväliset ja alueelliset rahoituslaitokset ja kehityspankit;
- e) yhteisön toimielimet ja elimet, mutta ainoastaan toteuttaessaan 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja tukitoimenpiteitä;
- f) Euroopan unionin virastot;

- g) asetuksessa (EY) N:o 1905/2006 tarkoitettujen yhteisön ulkoisen avun saatavuutta koskevien sääntöjen mukaisesti jäsenvaltioiden, kumppanimaiden ja -alueiden tai muiden yhteisön ulkopuolisten valtioiden seuraavat yksiköt tai tahot edistäessään tämän asetuksen tavoitteita:
- i) kokonaan tai osittain julkiset laitokset, paikallishallinnot tai -yhteisöt ja niiden ryhmittymät tai niitä edustavat yhteenliittymät;
 - ii) yhtiöt, yritykset ja muut yksityiset talouden alan organisaatiot ja toimijat;
 - iii) rahoituslaitokset, jotka myöntävät rahoitusta yksityisiin investointeihin tai edistävät ja rahoittavat niitä kumppanimaissa ja -alueilla;
 - iv) valtioista riippumattomat toimijat, jotka toimivat itsenäisesti ja vastuullisesti;
 - v) luonnolliset henkilöt.

2. Määrärahojen myöntämisessä on varmistettava asianmukainen tasapaino 1 kohdan d alakohdassa lueteltujen tahojen ja muiden tukikelpoisten tahojen välillä.

5 artikla

Rahoitusmuodot

Yhteisön rahoitusmuotoja voivat olla:

- a) hankkeet ja ohjelmat;
- b) talousarviotuki, erityisesti alakohtainen talousarviotuki, jos kumppanimaan julkisten menojen hoito on riittävän avointa, luotettavaa ja tehokasta ja jos maantieteellisen rahoitusvälineen asettamat edellytykset talousarviotuelle täyttyvät;
- c) maksusuudet kansainvälisille tai alueellisille järjestöille ja näiden järjestöjen hallinnoimiin kansainvälisiin rahastoihin;
- d) maksusuudet kumppanimaiden ja -alueiden kansallisiin rahastoihin, joilla edistetään yhteisrahoitusta useiden avunantajien kanssa, tai yhden tai useamman muun avunantajan perustamiin rahastoihin, joilla toteutetaan yhteisiä hankkeita;
- e) yhteisrahoitus 4 artiklan mukaisesti tukikelpoisiksi määritettyjen tahojen kanssa;

- f) Euroopan investointipankin (EIP) tai muiden rahoituksen välittäjien käyttöön komission ohjelmista annettavat varat, joita voidaan käyttää lainojen myöntämiseen (etenkin yksityissektorin investointien tukemiseen ja sen kehittämiseen) tai riskipääomien sijoittamiseen (etenkin toissijaisina tai ehdollisina lainoina) tai muihin pieniin ja väliaikaisiin osuuksiin yritysten pääomasta sekä osuuksiin vakuusrahastoista asetuksen (EY) N:o 1905/2006 32 artiklassa säädetyn mukaisesti niin, että yhteisön rahoitusriski rajoittuu näihin varoihin.

6 artikla

Rahoitus- ja hallintomenettelyt

1. Tämän asetuksen nojalla rahoitettavat toimenpiteet pannaan täytäntöön Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (¹) mukaisesti ja ottamalla tarvittaessa huomioon toimenpiteiden kiireellisyys.

2. Komissio voi päättää siirtää julkiseen toimivaltaan kuuluvia tehtäviä ja etenkin talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 54 artiklan 2 kohdan c alakohdassa mainituille elimille, jos kyseessä on yhteisrahoitus, sekä muissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

3. Jos hallinnointi on hajautettu, komissio voi päättää käyttää tukea saavan kumppanimaan tai -alueen julkisia hankintoja tai tukien myöntämistä koskevia menettelyjä varmistettuaan ensin, että menettelyissä noudatetaan asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 asiaa koskevia perusteita ja että asetuksessa (EY) N:o 1905/2006 vahvistetut edellytykset täyttyvät.

4. Pääsääntöisesti yhteisön tukea ei saa käyttää verojen, tullimaksujen tai muiden maksujen maksamiseen vastaanottajamaissa.

5. Asianomaisiin sopimusmenettelyihin voivat osallistua kaikki luonnolliset tai oikeushenkilöt, jotka ovat osallistumiskelpoisia toimen toteuttamismaahan sovellettavan maantieteellisen kehitysyhteistyövälineen nojalla, sekä kaikki luonnolliset ja oikeushenkilöt, jotka ovat osallistumiskelpoisia täytäntöönpanosta vastaavan kansainvälisen järjestön sääntöjen nojalla, jolloin kaikkien avunantajien yhdenvertainen kohtelu on varmistettava. Samoja sääntöjä sovelletaan hankintoihin ja materiaaleihin. Asiantuntijat voivat olla minkä maan kansalaisia tahansa.

(¹) EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

7 artikla

Maksusitoumukset

Talousarvioon tehdään maksusitoumukset komission päätösten perusteella.

8 artikla

Yhteisön taloudellisten etujen suojaaminen

1. Tämän asetuksen täytäntöönpanon seurauksena tehtäviin rahoitus sopimuksiin on sisällytettävä määräyksiä, joilla varmistetaan yhteisön taloudellisten etujen suojaaminen erityisesti väärinkäytösten, petosten, korruption ja muun laittoman toiminnan varalta asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95, asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 sekä asetuksen (EY) N:o 1073/1999 mukaisesti.

2. Sopimuksissa määrätään erikseen komission ja tilintarkastustuomioistuimen valtuudesta suorittaa tarkastuksia, mukaan lukien kaikkien yhteisöiltä varoja saaneiden hankkijoiden ja alihankkijoiden tilien tarkastaminen joko asiakirjojen perusteella tai tarkastuskäynneillä. Lisäksi niissä annetaan erikseen komissiolle valtuudet suorittaa tarkastuskäyntejä siten kuin on säädetty asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96.

3. Kaikissa avun täytäntöönpanosta johtuvissa sopimuksissa taataan tämän artiklan 2 kohdan mukaiset komission ja tilintarkastustuomioistuimen oikeudet sopimusten täytäntöönpanon aikana ja sen jälkeen.

9 artikla

Euroopan unionin näkyvyys

Tämän asetuksen nojalla tehtäviin sopimuksiin sisällytetään erillisiä määräyksiä, joilla varmistetaan Euroopan unionin asianmukainen näkyvyys sopimusten perusteella toteutettavissa toimissa.

10 artikla

Arviointi

1. Komissio valvoo ja tarkistaa tämän asetuksen nojalla toteutettavia toimia, tarvittaessa riippumattomien ulkoisten arviointien avulla, tarkastaakseen tavoitteiden saavuttamisen ja laatiakseen suosituksia tulevien kehitysyhteistyötoimien tehostamista varten. Euroopan parlamentin tai neuvoston riippumattomia ulkoisia arviointia koskevat ehdotukset otetaan asianmukaisesti huomioon.

2. Komissio toimittaa arviointikertomukset tiedoksi Euroopan parlamentille ja 13 artiklassa tarkoitettulle komitealle. Jäsenvaltiot voivat pyytää keskustelua yksittäisistä arvioinneista kyseisessä komiteassa.

3. Komissio kutsuu kaikki toimijat, joita asia koskee, mukaan lukien valtioista riippumattomat toimijat ja paikallisviranomaiset, osallistumaan tämän asetuksen nojalla annetun yhteisön avun arviointiin.

11 artikla

Raportointi

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2012 kertomuksen toimenpiteiden täytäntöönpanosta ja mahdollisuuksien mukaan tämän asetuksen nojalla annetun avun tärkeimmistä tuloksista ja vaikutuksista. Komissio toimittaa joulukuussa 2009 Euroopan parlamentille ja neuvostolle alustavan väliraportin toteutetuista toimenpiteistä. Tässä artiklassa tarkoitettussa raportoinnissa kiinnitetään erityistä huomiota avun tuloksellisuutta koskevassa Pariisin julistuksessa ja Accran toimintasuunnitelmassa asetettuihin vaatimuksiin.

12 artikla

Rahoitusta koskevat säännökset

Rahoitusohje tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten ajanjaksolla 2008–2010 on yhteensä 1,0 miljardia euroa.

13 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa asetuksen (EY) N:o 1905/2006 35 artiklan 1 kohdalla perustettu komitea.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 4 ja 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

3. Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määräajaksi vahvistetaan kymmenen työpäivää 30 päivään huhtikuuta 2009 mennessä hyväksyttyjen toimenpiteiden osalta ja 30 työpäivää sen jälkeen hyväksyttyjen toimenpiteiden osalta.

14 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Sitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2010.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa, 16 päivänä joulukuuta 2008.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

H.-G. PÖTTERING

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

B. LE MAIRE

LIITE

Ohjeelliset perusteet kohdemaiden valinnalle ja määrärahojen jakamiselle:

- Köyhyystaso ja väestön todelliset tarpeet
- Elintarvikkeiden hintakehitys ja sen mahdolliset sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset:
 - Riippuvuus elintarvikkeiden tuonnista
 - Sosiaalinen haavoittuvuus ja poliittinen vakaus
 - Elintarvikkeiden hintakehityksen vaikutukset makrotalouteen
- Maan valmiudet toimia ja toteuttaa soveltuvia vastatoimia
 - Maatalouden tuotantokapasiteetti
 - Ulkoisten häiriöiden sietokyky

Maille myönnettävät ohjeelliset määrärahat perustuvat kohdemaan omiin valintaperusteisiin ja niissä otetaan huomioon kohdemaan väestömäärä.

Huomioon otetaan myös muu elintarvikkeiden hintakehityksen vastatoimiin liittyvä, kohdemaalle mahdollinen lyhyen aikavälin rahoitus muilta avunantajilta.
